

Лисак Наталі Олегівни,

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ
про офіційне тлумачення положень
частин 1-3, 5 та 6 ст. 203, частини 1 статті 215 Цивільного кодексу України у
взаємозв'язку зі статтею 1 Конституції України

Керуючись п. 2 ст. 150 Конституції України, п. 4 ст. 13, 42, 43 Закону України «Про Конституційний Суд України»,

Просимо Конституційний Суд України:

Надати офіційне тлумачення положень частин першої-третьої, п'ятої та шостої статті 203 Цивільного кодексу України, частини першої статті 215 Цивільного кодексу України у взаємозв'язку із статтею 1 Конституції України щодо роз'яснення підстав для визнання правочину недійсним. А саме:

Конституція України

Стаття 1. Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава

Стаття 203 Цивільного кодексу України

Частина перша. Зміст правочину не може суперечити цьому Кодексу, іншим актам цивільного законодавства, а також інтересам держави і суспільства, його моральним засадам.

Частина друга. Особа, яка вчиняє правочин, повинна мати необхідний обсяг цивільної дієздатності.

Частина третя. Волевиявлення учасника правочину має бути вільним і відповідати його внутрішній волі.

(...);

Частина п'ята. Правочин має бути спрямований на реальне настання правових наслідків, що обумовлені ним.

Частина шоста. Правочин, що вчиняється батьками (усиновлювачами), не може суперечити правам та інтересам їхніх малолітніх, неповнолітніх чи непрацездатних дітей.

Стаття 215 Цивільного кодексу України

Частина перша. Підставою недійсності правочину є недодержання в момент вчинення правочину стороною (сторонами) вимог, які встановлені частинами першою - третьою, п'ятою та шостою статті 203 цього Кодексу.

(...);

ПРЕДМЕТ НЕОБХІДНОГО ТЛУМАЧЕННЯ:

Частиною першою статті 215 Цивільного кодексу України передбачено, що в разі недотримання у момент вчинення вимог, таких, як, зокрема: зміст правочину не може суперечити Цивільному кодексу України, іншим актам цивільного законодавства, а також інтересам держави та суспільства; особа, яка вчиняє правочин, повинна мати необхідний обсяг цивільної дієздатності; волевиявлення учасника має бути вільним та відповідати його внутрішній волі; правочин має бути спрямований на реальне настання правових наслідків, що ним обумовлені; правочин, що вчиняється батьками (усиновлювачами) не може суперечити правам та інтересам їх малолітніх, неповнолітніх чи непрацездатних дітей (частини перша – третя, п'ята та шоста статті 203 ЦК України).

Відповідно до статті 1 Конституції України Україна є правовою державою.

ОБІРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ В ОФІЦІЙНОМУ ТЛУМАЧЕННІ:

Офіційне тлумачення положень частин першої-третьої, п'ятої та шостої статті 203 Цивільного кодексу України, положень частини першої статті 215 Цивільного кодексу України у взаємозв'язку з положенням статті 1 Конституції України є необхідним у зв'язку з наявністю неоднозначної судової практики щодо застосування положень частин першої-третьої, п'ятої та шостої статті 203 Цивільного кодексу України, статті 215 Цивільного кодексу України та статті 1 Конституції України.

В одному випадку – судові органи дотримуються вимог Цивільного кодексу України та відмовляють в задоволенні вимог про визнання недійсним правочину, якщо в момент вчинення останній відповідав вимогам, встановленим частинами першою-третьою, п'ятою та шостою статті 203 Цивільного кодексу України. Так, зокрема, заочним рішенням районного суду м. у справі № за позовом прокурора району м. в інтересах територіальної громади в особі міської ради до ОСОБИ 1, ОСОБИ 2, третя особа – Комунальне підприємство «Дирекція з управління та обслуговування житлового фонду» районної в місті державної адміністрації про визнання договору купівлі-продажу недійсним та визнання спадщини відумерлою було відмовлено в задоволенні позовних вимог у зв'язку з тим, що у момент вчинення правочину, останній відповідав вимогам статей 203 та 215 Цивільного кодексу України.

В іншому випадку – є судові органи, котрі не дотримуються вимог Цивільного кодексу України та задовольняють вимоги про визнання недійсним правочину, який в момент вчинення відповідав вимогам статей 203, 215 Цивільного кодексу України. Так, зокрема, рішенням апеляційного суду м. від 08 жовтня 2013 року у справі № за позовом заступника прокурора району м. в інтересах територіальної громади міста в особі міської ради до Кайдаш Людмили Іванівни, Лисак Наталі Олегівни, Головного управління юстиції в місті треті особи – сільська рада району області, приватний нотаріус міського нотаріального округу про визнання недійсним свідоцтва про право на спадщину, визнання недійсним договору купівлі-продажу, визнання спадщини відумерлою, передачу майна та витребування майна у власність було задоволено позовні вимоги прокурора про визнання недійсним договору купівлі – продажу квартири від 29.07.2009 року, що був укладений між Кайдаш Л.І. та

Лисак Н.О., посвідчений приватним нотаріусом КМНО, хоча не було встановлено належними та допустимими доказами того, що такий договір купівлі – продажу було вчинено з порушенням вимог статей 203 та 215 ЦК України. Вказаний договір купівлі – продажу квартири від 29.07.2009 року таким вимогам на момент його укладення відповідав.

У взаємозв'язку із статтею 1 Конституції України, де зазначено, що Україна є правовою державною, а це означає, що всі громадяни, іноземці та особи без громадянства, юридичні особи діють виключно у спосіб, що визначений законодавством України і дотримуються норм чинного на той момент законодавства.

Оскільки у зв'язку з неоднаковим тлумаченням одних і тих же норм матеріального права судами, зокрема положень статей 203 та 215 ЦК України, були порушені права та інтереси заявника, що, відповідно до статті 42 Закону України «Про Конституційний Суд України» є підставою для звернення до Конституційного Суду України, оскільки таке звернення здійснюється з метою реалізації та захисту конституційних прав та свобод людини і громадянина.

На підставі викладеного вище та керуючись ст. 147, 150 Конституції України, ст. 13, 42, 43, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України», -

ПРОШУ:

1. Дати офіційне роз'яснення положень частин першої – третьої, п'ятої та шостої статті 203 ЦК України, частини першої статті 215 ЦК України у взаємозв'язку з положенням статті 1 Конституції України стосовно такого:
 - Чи може бути визнано недійсним правочин, котрий в момент його вчинення відповідав вимогам законодавства, зокрема, положенням частини першої-третьої, п'ятої та шостої статті 203, частини першої статті 215 Цивільного кодексу України?

Додатки:

1. Рішення апеляційного суду м. _____ від 08 жовтня 2013 року (посвідчена судом копія);
2. Заочне рішення _____ районного суду м. _____ від 17 лютого 2014 року (роздруківка з єдиного реєстру судових рішень);
3. Паспорт заявника (копія);
4. Три копії конституційного звернення.

26 серпня 2016 р.

Лисак Н.О.